

شناسه	دستور جلسه شماره (۲) - مقررات	تاریخ	۱۳۹۶/۱۱/۱۰
عنوان	<p>بررسی راهکارهای رفع چالش‌ها و موانع سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک، از طریق:</p> <ul style="list-style-type: none"> الف: اصلاح قرارداد خرید تضمینی برق تجدیدپذیر (PPA) با رویکرد بانک پذیر شدن پروژه‌ها برای تامین مالی ب: اجرای تعهدات دولت در تخصیص وجوه حاصل از عوارض برق موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور و بند ۳ ماده ۱۲ قانون اساسنامه ساتبا برای پرداخت بهای برق در قرارداد PPA 		
شرح دستور	<p>الف: اصلاح قرارداد خرید تضمینی برق تجدیدپذیر (PPA)</p> <p>پیرو مصوبه شماره ۹۵/۱۴۲۷۳/۳۰/۱۰ مورخ ۹۵/۰۲/۱۹ وزیر نیرو، سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا)، اقدام به انعقاد قرارداد خرید تضمینی برق از نیروگاه‌های تجدیدپذیر و پاک می‌نماید. اگرچه این اقدام در جلب سرمایه‌گذاران در این بخش موثر واقع شده است لکن در مفاد قرارداد منعقد شده اشکالاتی وجود دارد که بانک پذیری طرح پروژه‌های سرمایه‌گذاری را با مشکل مواجه نموده است.</p> <p>با توجه به اینکه اصلاح قرارداد PPA توسط ساتبا در حال انجام می‌باشد و از سوی دیگر بررسی راهکارهای تسهیل سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر در سال جاری در دستور کار کمیته ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور قرار داشته است، در جلسه مورخ ۹۶/۰۷/۰۳ این کمیته مقرر گردید برای بررسی قرارداد PPA و در نظر گرفتن نظرات بخش خصوصی در تنظیم متن جدید قرارداد، دبیرخانه با همکاری ساتبا اقدام به برگزاری نشست کارشناسی نماید.</p>		
جمع‌بندی جلسات کارشناسی مورخ: ۹۶/۰۸/۲۹ و ۹۶/۰۹/۲۱	<p>در اجرای مصوبه مذکور، دبیرخانه مشترک شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی و کمیته ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، اقدام به برگزاری نشست کارشناسی در تاریخ ۲۹ آبان ماه ۱۳۹۶ نمود. در این نشست، نمایندگانی از شرکت‌های عملیاتی و حقوقی داخلی و بین‌المللی در حوزه نیروگاه‌های تجدیدپذیر، کمیسیون انرژی اتاق ایران، سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) و سازمان سرمایه‌گذاری و کمپهای اقتصادی و فنی ایران حضور داشتند و مقرر گردید جلسه‌ای با حضور نمایندگان دبیرخانه کمیته ماده ۱۲، فعالان بخش خصوصی، سازمان سرمایه‌گذاری و کمپهای اقتصادی و فنی ایران و سایر حاضرین در جلسه، در محل سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق ایران (ساتبا) برای بررسی تکمیلی قرارداد PPA تشکیل گردد.</p> <p>جلسه مزبور در تاریخ ۹۶/۰۹/۲۱ در محل ساتبا برگزار شد و مشکلات قرارداد جدید PPA نظیر "تاریخ قطعیت قرارداد، دوره پیشبرد، زمان و تضامین قابل ارائه سرمایه‌گذار در هر دوره"، "امکان واگذاری و جانشینی در قرارداد هم برای سرمایه‌گذار و هم تأمین‌کننده مالی" و "تغییر در قوانین و مقررات و آثار آن بر قرارداد" بررسی شد. در انتهای جلسه مقرر شد مجموعه نظرات و پیشنهادات باقیمانده در اختیار ساتبا قرار گیرد تا پس از ملاحظه مشاوران و کارشناسان حقوقی، در جلسه بعدی ظرف ۲ هفته آینده، مورد بحث و بررسی تکمیلی قرار گیرد.</p> <p>لیکن علی‌رغم پیگیری دبیرخانه برای تشکیل جلسات تکمیلی و لحاظ نظرات بخش خصوصی در مفاد قرارداد PPA، متأسفانه تاکنون اقدامی از سوی ساتبا صورت نگرفته است.</p>		
ایرادات و مشکلات مطروحه و پیشنهاد دبیرخانه	<p>ایرادات وارد بر مفاد قرارداد PPA به همراه شرح مشکل و پیشنهاد به شرح جدول پیوست ارائه شده است.</p> <p>پیشنهاد مشخص دبیرخانه، <u>اهتمام جدی سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا)</u>، به استماع پیشنهادات بخش خصوصی و لحاظ آنها در متن قرارداد PPA می‌باشد.</p>		

شناسه	مقررات	تاریخ	۱۳۹۶/۱۱/۱۰
عنوان	<p>بررسی راهکارهای رفع چالش‌ها و موانع سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک، از طریق:</p> <ul style="list-style-type: none"> الف: اصلاح قرارداد خرید تضمینی برق تجدیدپذیر (PPA) با رویکرد بانک پذیر شدن پروژه‌ها برای تامین مالی ب: اجرای تعهدات دولت در تخصیص وجوه حاصل از عوارض برق موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور و بند ۳ ماده ۱۲ قانون اساسنامه ساتبا برای پرداخت بهای برق در قرارداد PPA 		
شرح دستور	<p>ب: اجرای تعهدات دولت در تخصیص وجوه حاصل از عوارض برق موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور و بند ۳ ماده ۱۲ قانون اساسنامه ساتبا برای پرداخت بهای برق در قرارداد PPA</p> <p>به موجب حکم ماده ۵ قانون حمایت از صنعت برق کشور مصوب آذرماه سال ۹۴، دولت موظف شده‌است "برای تأمین بخشی از منابع لازم جهت اجرای طرحهای توسعه و نگهداری شبکه‌های روستایی و تولید برق تجدیدپذیر و پاک، عوارض مصرف هر کیلووات ساعت برق را در بودجه سالانه پیش بینی نماید. وجوه حاصل شده به حساب شرکت توانیر نزد خزانه داری کل کشور واریز و صددرصد (۱۰۰٪) آن صرفاً بابت کمک به اجرای طرحهای مذکور هزینه می‌شود."</p> <p>پس از تشکیل سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا)، حکم ماده ۵ مذکور، در قانون اساسنامه ساتبا مصوب ۲۷ دی ماه ۱۳۹۵، ذیل ماده ۱۲ به ترتیب زیر تصریح گردید:</p> <p>"وجوه حاصل از عوارض برق موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور مصوب ۱۳۹۴/۸/۱۰ که به حساب سازمان نزد خزانه داری کل کشور واریز می‌گردد تا صددرصد (۱۰۰٪) آن صرفاً بابت کمک به اجرای طرحهای موضوع این ماده با اولویت خرید تضمینی برق تجدیدپذیر و پاک از بخش غیردولتی هزینه گردد."</p> <p>در بند ۹ تبصره ۹ قانون بودجه سال ۹۴ وزارت نیرو موظف گردید "حداکثر تا سقف چهار هزار میلیارد (۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال صرفاً بابت حمایت از توسعه و نگهداری شبکه‌های برق روستایی و تولید برق تجدیدپذیر و پاک، توسط شرکت توانیر هزینه می‌شود." که همین حکم بدون تغییر و تنها با افزایش سقف هزینه به میزان هفت هزار میلیارد ریال، در قانون بودجه سال ۹۵ (بند هـ ذیل تبصره ۶) تصویب شد.</p> <p>لیکن در قانون بودجه سال ۱۳۹۶، ذیل بند هـ تبصره ۶ مصوب گردید که "عوارض موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور مصوب ۱۳۹۴/۸/۱۰ به میزان پنجاه (۵۰) ریال به ازای هر کیلووات ساعت در سقف یازده هزار میلیارد (۱۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می‌گردد تا پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور برای موارد مطروحه در قانون فوق صرف گردد."</p>		
شرح اقدامات صورت گرفته	<p>اگرچه حکم قانون و تعلق وجوه مربوطه به طرح‌های تولید برق تجدیدپذیر و پاک، واضح و مبرهن بوده است و ضرورتی بر مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه وجود نداشته است لکن ساتبا در پی اجرای حکم قانون بودجه سال ۹۶ و امضای توافقنامه با سازمان برنامه و تخصیص وجوه نهایتاً در شهریور ماه ۱۳۹۶، موفق به امضای موافقتنامه با سازمان برنامه می‌گردد.</p> <p>با این وجود بودجه مزبور از ابتدای تابستان ۱۳۹۶ تا دی‌ماه سال ۱۳۹۶ توسط سازمان برنامه به ساتبا تخصیص پیدا نکرد تا اینکه پس از پیگیری‌های مکرر فعالان بخش خصوصی و مکاتبات متعدد با مراجع مختلف، در نهایت، تنها ۲۴۰ میلیارد تومان از وجوه حاصله موضوع ماده ۵ قانون صنعت برق کشور به ساتبا تخصیص یافت.</p>		

متن لایحه بودجه سال ۹۷

علی رغم مشکلات بوجود آمده در فرایند تخصیص بودجه توسط سازمان برنامه و بودجه، لایحه بودجه سال ۹۷ نیز با همان مضمون قبلی، ذیل بند ه تبصره ۶، اشعار داشته است که:

عوارض موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور مصوب ۱۳۹۴/۸/۱۰ به میزان (۶۰) ریال به ازای هر کیلو وات ساعت در سقف پانزده هزار میلیارد ریال (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می گردد تا پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور و تخصیص آن توسط این سازمان برای موارد مطروحه در قانون فوق صرف گردد.

پیشنهاد بخش خصوصی

اصلاح بند (ه) تبصره ۶ ماده واحده لایحه بودجه ۹۷:

ه - عوارض موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور مصوب ۹۴/۰۸/۱۰ به میزان شصت (۶۰) ریال به ازای هر کیلووات ساعت در سقف پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می گردد. ~~پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور و تخصیص آن توسط این سازمان، وجوه حاصله بعنوان درآمد اختصاصی ساتبا تلقی شده و معاف از مالیات می باشد و صرفاً برای موارد مطروحه در قوانین فوق توسط ساتبا صرف گردد.~~

لیکن برخلاف تلاش بخش خصوصی به منظور صیانت از تنها منبع مالی توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر که نه تنها محل بیشترین جذب سرمایه‌گذاری خارجی پس از برجام در کشور بوده است، بلکه موجب اشتغال زایی و مهاجرت زدایی از مناطق محروم به شهرها شده است، شاهد هستیم که پیشنهاد بخش خصوصی در کمیسیون تلفیق رای نیاورده و متن مصوب کمیسیون تلفیق به شرح ذیل منتشر شد:

مصوبه کمیسیون تلفیق

عوارض موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور مصوب ۱۳۹۴/۸/۱۰ به میزان هشت درصد (۸٪) برق مصرفی در سقف دوازده هزار و هشتصد میلیارد ریال (۱۲,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می گردد تا پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور و تخصیص آن توسط این سازمان برای موارد مطروحه در قانون با اولویت روستاها و محلات دامداری صرف گردد. مشترکین روستائی و چاههای کشاورزی از شمول حکم این بند معاف می باشند.

با توجه به مشکلات پیش آمده در عدم پرداخت بهای برق نیروگاه‌های فعلی، تقریباً تمامی شرکت‌هایی که در مرحله توسعه نیروگاه، اخذ مجوزات و تامین مالی پروژه بودند، مجبور به توقف کار شده‌اند. این نگرانی به طور مکرر توسط سرمایه‌گذاران مطرح شده و خواهد شد و به طور قطع در صورت شکست برنامه ملی در توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر و پاک، جذب سرمایه‌گذاری خارجی در سایر بخش‌های اقتصاد کشور نیز به شدت متاثر خواهد شد.

دلیل اصلی برای پیشبینی این امر، حضور شرکت‌های مشاور حقوقی در کنار سرمایه‌گذاران و بانک‌های خارجی است که به طور مرتب وظیفه Due Diligence پروژه‌ها و صنعت را بر عهده دارند و بازخورد منفی این مشاوران از عدم پایبندی ساتبا، وزارت نیرو و سازمان برنامه و بودجه کشور به تعهدات قانونی به مثابه عدم پایبندی دولت جمهوری اسلامی ایران به تعهدات قراردادی در قبال سرمایه‌گذاران و تامین کنندگان مالی و ریسک بالای سرمایه‌گذاری تعبیر می‌شود.

ایرادات و مشکلات
مطروحه

<p>۱. بودجه خرید تضمینی برق تجدیدپذیر در سال ۱۳۹۶ و پس از آن، مطابق حکم ماده ۵ قانون حمایت از صنعت برق کشور و قانون اساسنامه ساتبا و براساس مفاد توافقنامه منعقد شده میان سازمان برنامه و بودجه و ساتبا، بطور منظم توسط سازمان برنامه تخصیص یابد.</p> <p>۲. اعضای محترم شورای گفت و گو با رویکرد حمایت از صنعت برق تجدیدپذیر و با عنایت به سهم قابل توجه سرمایه گذاری های خارجی صورت گرفته در این صنعت نسبت به کل سرمایه گذاری خارجی، از تصویب پیشنهاد دولت ذیل "بند ه تبصره ۶ لایحه بودجه سال ۱۳۹۷" حمایت نمایند و چنانچه نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی قصد اصلاح پیشنهاد مزبور را دارند، این اصلاح همسو با نظر بخش خصوصی و به نفع این صنعت صورت پذیرد.</p> <p>۳. وزارت اقتصاد و سازمان سرمایه گذاری خارجی با اولویت ویژه، موضوع صدور ضمانتنامه پرداخت (Payment Guarantee) برای نیروگاه های تجدیدپذیر را رسیدگی نموده و از این طریق پرداخت بهای برق را بر اساس بودجه مصوب ساتبا تضمین نمایند تا اعتماد کلی به سرمایه گذاران، خصوصا سرمایه گذاران خارجی بازگردد.</p>	پیشنهاد دبیرخانه
<p>۱- مصوبه شماره ۹۵/۱۴۲۷۳/۳۰/۱۰۰ مورخ ۹۵/۰۲/۱۹ وزیر نیرو</p> <p>۲- پیش نویس اصلاحیه قرارداد خرید تضمینی برق تجدیدپذیر</p> <p>۳- قانون حمایت از صنعت برق کشور مصوب آذرماه سال ۹۴ (ماده ۵)</p> <p>۴- در قانون اساسنامه ساتبا مصوب ۲۷ دی ماه ۱۳۹۵ (ماده ۱۲)</p> <p>۵- قانون بودجه سال ۱۳۹۴ (بند ز تبصره ۹)</p> <p>۶- قانون بودجه سال ۱۳۹۵ (بند ه ذیل تبصره ۶)</p> <p>قانون بودجه سال ۱۳۹۶ (بند ه تبصره ۶)</p>	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه

پیوست دستور جلسه شماره (۲) - بررسی قرارداد جدید خرید تضمینی برق سازمان انرژی های نو و بهره وری ایران (ساتبا)

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
۱	شرایط عمومی ماده ۱- تعاریف ۱۱-۱- تاریخ قطعیت "قرارداد": تاریخی که "فروشنده" با ارائه ضمانتنامه "دوره احداث"، و اسناد مثبت، تحقق تامین مالی "پروژه" را به "خریدار" اعلام می نماید.	در قراردادهایی که تاریخ نفوذ و تاریخ قطعیت تعریف می شود، تعهدات طرفین از تاریخ قطعیت آغاز می شود و از تاریخ نفوذ تا تاریخ قطعیت، طرفین تلاش می کنند که شروط مقدم بر قطعیت قرارداد را فراهم نمایند. در پیشنهاد فعلی ساتبا، تاریخ قطعیت به گونه ای تعریف شده است که فروشنده ملزم به تامین شروط مقدم قرارداد که همان تامین مالی و پیشبرد طرح است، بوده و برای آن گارانتی می دهد. اما مشخص نیست که آیا خریدار نیز از تاریخ نفوذ قرارداد ملزم به اجرای تعهدات قراردادی خود می باشد. متن قرارداد PPA باید به گونه ای شفاف، الزامات و تعهدات قراردادی را از زمان امضای قرارداد برای طرفین برقرار سازد. با وجود تاریخ قطعیت قرارداد، قاعداً تحقق شروط مقدم بر قطعیت قرارداد (تامین مالی با ارائه اسناد مثبت در طول شش ماه) لازمه قطعیت قرارداد خواهد بود و عملاً فروشنده تا آن تاریخ قرارداد معتبر خرید تضمینی برق را در اختیار ندارد.	با توجه به توضیحات فوق، پیشنهاد می گردد تاریخ قطعیت از قرارداد حذف شود.
۲	شرایط عمومی ماده ۱- تعاریف ۱۳-۱- تامین کننده مالی منظور بانک یا موسسه مالی معتبر و مجاز ایرانی یا خارجی است که تمام یا بخشی از سرمایه لازم برای اجرای "پروژه" را در اختیار "فروشنده" قرار می دهد. و لازم است در زمان معرفی توسط "فروشنده" اساسنامه و مدارک ثبتی با مشخصات کامل و نشانی ارائه گردد.	در ادبیات فایننس، تامین کننده مالی تعریفی عام دارد و شامل بانک ها، موسسات مالی، صندوق های سرمایه گذاری، موسسات سرمایه گذاری بازنشستگی، شرکت های تامین سرمایه بوری و غیر بوری، صندوق های خطر پذیر، وام های شرکتی، تامین مالی شرکت های تامین کننده و پیمانکار به صورت فروش اقساطی، شرکت های لیزینگ، صندوق های پس انداز خرد و ... می شود. لازم به توضیح است که در حال حاضر صندوق های سرمایه گذاری بسیاری در دنیا به صورت تخصصی با هدف تامین منابع مالی برای نیروگاه های تجدیدپذیر فعالیت می کنند و اساساً بخش زیادی از تامین مالی نیروگاه های تجدیدپذیر در دنیا به وسیله این نهادهای مالی انجام می شود. تجربه کشورهای موفق در زمینه انرژی های تجدیدپذیر به خوبی تایید می کند که روش های تامین مالی در این صنعت بسیار متنوع بوده و اساساً رقابت ابزارهای مختلف تامین مالی موجب گسترش سریع این صنعت و کاهش هزینه های تامین مالی برای کشورها می شود. بنابراین تعریف تامین کننده مالی باید بسیار عام تر از تعریف ارائه شده فوق باشد در غیر اینصورت بسیاری از فرصت های جذب سرمایه از دسترس سرمایه گذاران معتبر و حرفه ای خارج می شود.	پیشنهاد می شود که تعریف جامعتری که در چارچوب قراردادی پیشنهادی سازمان برنامه بودجه (مصوب سال ۱۳۹۳) پیشنهاد شده است مبنای کار قرار گیرد: ۱۳-۱- تامین کننده مالی: وام دهندگانی که تامین مالی یا تأمین مالی مجدد مورد نیاز "پروژه" را برای "شرکت" انجام می دهند. به استثنای سهامداران شرکت که وام دهنده محسوب نمی شوند.

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
۳	<p>شرایط عمومی ماده ۱- تعاریف: ۱۸- دوره پیشبرد</p> <p>دوره‌ای حداکثر شش ماهه که با درخواست "فروشنده" و ارایه ضمانت نامه بانکی از زمان "تاریخ نفوذ قرارداد" تا "تاریخ قطعیت قرارداد" به طول می انجامد و "فروشنده" موظف به انجام اقدامات لازم برای تامین مالی "پروژه" خواهد بود.</p>	<p>در این تعریف دو مشکل وجود دارد:</p> <p>الف: اگر پروژه ای قرارداد تامین مالی نداشته باشد و تماماً با آورده سرمایه گذار اجرا شود، آیا باز هم نیاز به ارائه ضمانت نامه دوره پیشبرد است؟ متن حاضر این الزام را برای همه پروژه ها قائل شده است.</p> <p>ب: در شرایط عادی و در یک کشور بدون ریسک (Zero-risk country) تامین مالی یک پروژه پس از طی مذاکرات اولیه با بانک یا موسسات تامین مالی، وارد فاز Due diligence یا ارزیابی کمی و کیفی اعتباری می شود. در این فرآیند تامین کننده مالی عموماً از خدمات یک شرکت حقوقی بی طرف استفاده می کند و هزینه های آن بر عهده سرمایه گذار است. در شرایط عادی و در صورتی که تمامی قراردادهای مرتبط با پروژه اعم از PPA و اجاره/مالکیت زمین بانک پذیر باشد، این پروسه حداقل ۱۰ ماه زمان می برد.</p> <p>پس از اخذ موافقت بانک در Due Diligence، عقد قرارداد تامین مالی، مذاکره با بانک های داخلی برای گشایش ال سی، اخذ مجوز از بانک مرکزی و سایر مجوزات لازم نیز زمان بر بوده و طبق عرف بانکداری ایران، حداقل شش ماه از زمان پذیرش اولیه عاملیت توسط بانک داخلی و اثبات گردش مالی لازم، بانک حاضر به قبول گشایش ال سی می شود.</p> <p>تمامی موارد فوق، به شرط حاکم بودن شرایط عادی تامین مالی در کشور است. در وضعیت فعلی، عمده ریسک سرمایه گذاران، عدم قطعیت در تامین مالی می باشد که چند دلیل عمده برای آن وجود دارد:</p> <ol style="list-style-type: none">۱. اثرات بین المللی سیاسی۲. عدم بانک پذیری قرارداد خرید تضمینی برق ساتبا که هیچ بانک خارجی حاضر به پذیرش آن نیست.۳. مشکلات عدیده مالکیت و اجاره زمین در ایران اعم از اراضی خصوصی و دولتی۴. مشکلات عدم تطبیق بانکداری داخلی با استانداردها و روش های بین المللی در تامین مالی پروژه محور	<p>با توجه به مسائل فوق، ضمن تاکید بر دو کامنت پیشین، تعریف دوره شش ماهه برای تامین مالی پروژه و اخذ ضمانتنامه برای آن عملاً به معنی تعطیلی پروژه است و هیچ شرکتی حاضر نخواهد بود در پروژه ای که عدم تامین مالی آن در شش ماه یک امر قطعی است، سرمایه گذاری نماید.</p> <p>پیشنهاد می گردد که دوره پیشبرد منطبق با واقعیت اقتصاد و بر اساس تجربیات مشابه تعیین شود و صرفاً تعیین محدودیت زمانی و ضمانت نامه بانکی موجب افزایش سرمایه گذاری نخواهد شد.</p>

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
	<p>شرایط عمومی</p> <p>ماده ۶- روش پرداخت</p> <p>۶-۱- "خریدار" برای انجام پرداخت‌های موضوع "قرارداد" ظرف مدت ۶ "ماه" پس از "تاریخ شروع بهره‌برداری تجاری" به درخواست "فروشنده" یک فقره اعتبار اسنادی ریالی گردان طبق فرم مندرج در پیوست ۱۰ و یا هر فرم مورد قبول بانک در یک بانک ایرانی با اعتبار حداقل شش (۶) ماهه معادل مبلغی که "خریدار" می‌بایست مطابق مفاد "قرارداد" و طبق برآورد مندرج در پیوست شماره ۸ برای حداقل شش (۶) ماه آتی به "فروشنده" پرداخت کند، افتتاح می‌نماید. این اعتبار اسنادی گردان در طول دوره "بهره‌برداری" "نیروگاه"، همواره قبل از انقضاء اعتبار آن، معادل مبلغ برآوردی حداقل شش (۶) ماه بعدی تمدید می‌گردد و پرداخت‌های "قرارداد"ی را پوشش خواهد داد.</p> <p>تبصره: هزینه گشایش و تمدید اعتبارات اسنادی گردان تا پایان "قرارداد" بعهد "فروشنده" می‌باشد.</p>	<p>منطقاً پرداخت بهای برق باید پس از تاریخ شروع بهره‌برداری تجاری نیروگاه آغاز شود و تاخیر شش ماهه برای افتتاح اعتبار اسنادی توجیه ندارد. همچنین باید ساز و کار تمدید اعتبار اسنادی شفاف باشد. همچنین به دلیل آنکه تامین منابع اعتبار اسنادی گردان از محل بودجه خرید تضمینی برق ساتبا می‌باشد، ساتبا خود باید اعتبار اسنادی را گشایش نماید اما هزینه گشایش و تمدید می‌تواند بر عهده فروشنده باشد. برای تضمین پرداخت بهای برق نیز دوره اعتبار اسنادی به جای ۶ ماه می‌تواند ۵ سال تعیین شود یا اصولاً "گارانتی پرداخت" وزارت اقتصاد (تعریف شود و نمونه آن پیوست درفت قرارداد گردد) در کنار اعتبار اسنادی گردان شش ماهه قرار داده شود</p>	<p>لذا پیشنهاد می‌گردد متن به شکل زیر تغییر یابد:</p> <p>۶-۱- "خریدار" برای انجام پرداخت‌های موضوع "قرارداد" پس از "تاریخ شروع بهره‌برداری تجاری" به درخواست "فروشنده" یک فقره اعتبار اسنادی ریالی گردان طبق فرم مندرج در پیوست ۱۰ و یا هر فرم مورد قبول بانک در یک بانک ایرانی با اعتبار حداقل شش (۶) ماهه معادل مبلغی که "خریدار" می‌بایست مطابق مفاد "قرارداد" و طبق برآورد مندرج در پیوست شماره ۸ برای حداقل شش (۶) ماه آتی به "فروشنده" پرداخت کند، افتتاح می‌نماید و همزمان "گارانتی پرداخت" وزارت اقتصاد را برای تضمین پرداخت بهای برق به نفع "فروشنده" اخذ نماید. "خریدار" متعهد است که اعتبار اسنادی گردان را تا پایان "قرارداد"، همواره حداکثر سی (۳۰) "روز" قبل از انقضاء اعتبار آن، معادل مبلغ برآوردی حداقل شش (۶) ماه بعدی تمدید نماید به طوریکه پرداخت‌های "قرارداد"ی پوشش داده شود.</p> <p>تبصره: مسئولیت گشایش و تمدید اعتبار اسنادی در بانک و اخذ مصوبه شورای اقتصاد برای "گارانتی پرداخت" بهای برق با "خریدار" بوده لکن هزینه گشایش و هزینه تمدید اعتبارات اسنادی گردان تا پایان "قرارداد" به عهده "فروشنده" می‌باشد.</p>

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
	<p>شرایط عمومی ماده ۶- روش پرداخت ۶-۲- "خریدار" مکلف است صورتحساب "فروشنده" را که طبق روش مذکور در ماده ۵ شرایط عمومی "قرارداد" و پیوست شماره ۹ "قرارداد" تنظیم گردیده است، ظرف مدت چهل و پنج (۴۵) "روز" پس از دریافت بررسی و در صورت تأیید نسخه‌ای از صورتحساب را به همراه سایر مدارک مورد نیاز، جهت پرداخت به بانک گشایش کننده اعتبار اسنادی ارسال نماید.</p>	<p>با در نظر گرفتن مدت زمانی که بانک برای پرداخت از محل اعتبار اسنادی تاخیر ایجاد می کند، فاصله زمانی ۴۵ روز صرفاً برای بررسی و ارسال صورتحساب فروشنده بسیار طولانی می باشد. همچنین عبارت "و در صورت تأیید" این معنی را می رساند که ممکن است صورت حساب فروشنده تأیید نشود و یا اینکه پرداخت بهای برق در صورت عدم تأیید ساتبا ارزشی ندارد! بنابراین با توجه به وجود بند ۳-۶ و پیشبینی بروز اختلاف در مبلغ فروش برق، دیگر مشروط کردن پرداخت بهای برق به تأییدیه ساتبا ضرورتی نداشته و صرفاً مشکلات این قرارداد را پیچیده تر می کند.</p>	<p>پیشنهاد می گردد: ۶-۲- "خریدار" مکلف است صورتحساب "فروشنده" را که طبق روش مذکور در ماده ۵ شرایط عمومی "قرارداد" و پیوست شماره ۹ "قرارداد" تنظیم گردیده است، ظرف مدت حداکثر ده (۱۰) "روز" پس از دریافت، بررسی و نسخه‌ای از صورتحساب را به همراه سایر مدارک مورد نیاز، جهت پرداخت به بانک گشایش کننده اعتبار اسنادی ارسال نماید.</p>
	<p>شرایط عمومی ماده ۱۲- تغییر در قوانین ۱۲-۱- هرگاه پس از امضاء "قرارداد" مالیات ها، حقوق و عوارض دولتی که به "قرارداد" تعلق می گیرد با تصویب قوانین، آیین نامه ها، بخش نامه ها، استانداردها و به طور کلی مقررات جدید یا تغییر مقررات جاری، افزایش یا کاهش یابد، "خریدار" یا "فروشنده" حسب مورد موظفند آثار کاهش یا افزایش را در پرداخت به "فروشنده" بررسی و به نحوی جبران نمایند که "فروشنده" را در شرایط پیش از تغییر در قوانین قرار دهد.</p> <p>۱۲-۲- در مواردی که آئین نامه ها و دستورالعملهای جدید مذکور در شرایط خصوصی "قرارداد" به "فروشنده" ابلاغ گردد و رعایت اینگونه آئین نامه‌ها و دستورالعمل ها هزینه‌ای را برای "فروشنده" در پی داشته باشد، اینگونه هزینه‌ها بنا به درخواست "فروشنده" توسط "خریدار" بررسی و به نحو مقتضی جبران خواهد شد.</p>	<p>مشکل اصلی در این بند از قرارداد، نحوه جبران اثرات ناشی از تغییر در قوانین است. در واقع عبارت "به نحو مقتضی جبران خواهد شد" نه الزامی برای جبران ایجاد می کند و نه روشی برای محاسبه جبران ارائه می کند. از سوی دیگر، تغییر در قوانین ممکن است موجب تاخیر پیشبینی نشده در مواعد کلیدی پروژه شود که ضروری است متناسباً برنامه زمانبندی تغییر یابد.</p>	<p>۱۲-۱- هرگاه پس از امضاء "قرارداد" مالیات ها، حقوق، عوارض دولتی که به "قرارداد" تعلق می گیرد با تصویب قوانین، آیین نامه ها، بخش نامه ها، استانداردها و به طور کلی مقررات جدید یا تغییر مقررات جاری، افزایش یا کاهش یابد، "خریدار" یا "فروشنده" حسب مورد موظفند آثار کاهش یا افزایش را در پرداخت به "فروشنده" بررسی و به نحوی جبران نمایند که "فروشنده" را در شرایط پیش از تغییر در قوانین قرار دهد. ۱۲-۲- در مواردی که قوانین، مقررات، آئین نامه ها، دستورالعمل ها و استانداردهای جدید مذکور در شرایط خصوصی "قرارداد" به "فروشنده" ابلاغ گردد و رعایت اینگونه قوانین، مقررات، آئین نامه ها، دستورالعمل ها و استانداردها هزینه‌ای را برای "فروشنده" در پی داشته باشد یا موجب تاخیر در "تاریخ قطعیت"، "تاریخ بهره برداری" و یا "تاریخ بهره برداری تجاری" گردد، اینگونه هزینه‌ها بنا به درخواست "فروشنده" توسط "خریدار" بررسی و در پرداخت های به "فروشنده"</p>

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
			جبران خواهد شد به نحوی که "فروشنده" را در شرایط پیش از تغییر در قوانین قرار دهد و در صورت تاخیر، زمانبندی پروژه نیز متناسباً تعدیل خواهد شد.
	شرایط عمومی ماده ۱۴- خاتمه یا فسخ قرارداد: ۱-۱۴- علاوه بر مواردی که در سایر مواد "قرارداد" بر حق فسخ "قرارداد" تصریح شده است، در صورت وجود هر یک از شرایط ذیل "خریدار" می تواند "قرارداد" را فسخ نماید.	در خصوص فسخ قرارداد، دو منطق کلی زیر باید رعایت شود: الف- دوره اصلاح (remedy period) برای رفع مشکل پیش آمده لحاظ گردد و طرفین پس از طی دوره اصلاح (که بنا بر ضرورت قابل تمدید نیز باشد) به حق فسخ رجوع کنند. ب- تبعات فسخ قرارداد توسط "فروشنده" به دلایل منتسب به "خریدار" باید به طور مشخص تعیین گردد و جبران خسارات "فروشنده" در قرارداد به صورت منصفانه پیشبینی گردد. علی رغم اینکه دو مورد فوق از بدیهیات یک رابطه قراردادی مشارکت عمومی- خصوصی است و در درفت قراردادی سازمان برنامه و بودجه و در نسخه های متعدد قراردادی توانیر رعایت شده است، متأسفانه همچنان در تغییرات پیشنهادی ساتبا نادیده گرفته شده است. شرایط تعریف شده برای فسخ قرارداد توسط فروشنده خود عملاً راه را برای تخلفات قراردادی فروشنده باز می کند. به عنوان مثال، در صورت عدم پرداخت بهای برق به مدت شش ماه توسط خریدار، فروشنده می تواند قرارداد را فسخ نماید بدون آنکه هیچگونه تبعاتی برای خریدار داشته باشد	۲-۱۴- "فروشنده" می تواند در صورت وجود هر یک از شرایط ذیل "قرارداد" را خاتمه دهد. در این صورت "فروشنده" حق مطالبه هیچگونه خسارت برای باقیمانده مدت "قرارداد" نخواهد داشت. ۱-۲-۱۴- چنانچه به هر دلیلی پرداخت بهای برق بیش از شش (۶) "ماه" از تاریخ وصول صورتحساب به تاخیر افتد.
		پیشنهاد متن جایگزین: مطابق با درفت قرارداد BOT سازمان برنامه و بودجه کشور (نشریه ۴۶۹) و قرارداد BOO نیروگاه های حرارتی که با شرایط فسخ قرارداد ساتبا منطبق شده است. ماده ۱۴- خاتمه دادن به "قرارداد": به استثنای مواردی که در این ماده بیان شده است و باعث می شود "قرارداد" زودتر خاتمه یابد، این "قرارداد" در انتهای "دوره بهره برداری" "نیروگاه" منقضی خواهد شد. ۱-۱۴- وقوع هر یک از رخداد های زیر "قصور فروشنده" (توجه: در قرارداد ساتبا تعریف نشده است) به حساب خواهد آمد و در صورتی که در مهلت معین شده اصلاح نشود، "خریدار" حق خواهد داشت این "قرارداد" را طبق بند ۱۴-۳ فسخ نماید: الف- حکم ورشکستگی "فروشنده" از سوی دادگاه صالحه صادر شده باشد در صورتی که این حکم به فاصله نود (۹۰) روز پس از صدور، لغو و یا به تعلیق در نیاید. ب- با رای دادگاه صالحه، تصفیه یا انحلال "فروشنده" و مدیر	

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
			<p>تصفیه، امین یا امین منصوب دادگاه برای کل یا بخش عمده‌ای از دارایی‌ها و حقوق "فروشنده" تعیین شده باشد در صورتی که به فاصله نود (۹۰) روز پس از چنین انتصابی معلق یا برکنار نشود.</p> <p>ج- ایجاد شرایط یا انجام اقداماتی به موجب حکم قضایی که "فروشنده" ملزم به رعایت آن بوده و تاثیری معادل یا مشابه با هریک از وقایع مذکور در بندهای الف و ب فوق را داشته باشد.</p> <p>د) عدم رعایت مفاد بند ۱۹-۱ شرایط عمومی "قرارداد" توسط "فروشنده" (نیاز به توضیح دارد)</p> <p>ه) لغو مجوز اتصال به شبکه و یا لغو یا انقضاء اعتبار مجوز صادره از سوی سازمان محیط زیست و همچنین تعطیلی "نیروگاه" توسط آن سازمان بدلیل عدم رعایت مقررات مربوطه و همچنین عدم رفع اشکال "نیروگاه" در مهلت‌های تعیین شده در اخطارهای قبلی سازمان محیط زیست ایران از "طرف" "فروشنده" در صورتیکه "فروشنده" ظرف شش (۶) "ماه" اقدام به اخذ مجدد مجوز اتصال به شبکه و محیط زیست ننماید.</p> <p>و) در صورتیکه برای "خریدار" معلوم شود که "فروشنده" مشمول ممنوعیت‌های مندرج در ماده ۲۰ شرایط عمومی "قرارداد" می‌گردد.</p>
	<p>شرایط عمومی ماده ۱۵- حوادث قهریه</p> <p>تعریف حادثه قهریه در این قرارداد ناقص بوده و از قراردادهای مشابه داخلی و بین المللی فاصله زیادی دارد. به عنوان مثال، متن پیشنهادی سازمان برنامه و بودجه و توانیر در قراردادهای مشابه و بند مربوط به حواث قهریه به شکل زیر بازنویسی شده است:</p>	<p>تعریف حادثه قهریه در این قرارداد ناقص بوده و از قراردادهای مشابه داخلی و بین المللی فاصله زیادی دارد. به عنوان مثال، متن پیشنهادی سازمان برنامه و بودجه و توانیر در قراردادهای مشابه و بند مربوط به حواث قهریه به شکل زیر بازنویسی شده است:</p>	<p>ماده ۱۵: حادثه قهریه</p> <p>۱۵-۱- حادثه قهریه به معنی هر واقعه و پیشامد غیر قابل پیش‌بینی و خارج از کنترل معقول "طرف" آسیب دیده است که دارای شرایط زیر باشد:</p> <p>الف) شرایطی که با تلاش‌های کافی و مناسب، قابل جلوگیری، رفع و یا از بین بردن از سوی "طرف" آسیب دیده نباشد؛</p> <p>ب) به طور قابل ملاحظه‌ای بر توانایی "طرف" آسیب دیده برای اجرای تعهداتش در این "قرارداد" و کاستن از شدت پیامدهای آن</p>

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
			<p>اثرگذار باشد؛</p> <p>(ج) نتیجه‌ی مستقیم یا غیرمستقیم "قصور" "طرف" آسیب دیده در اجرای تعهداتش نباشد؛ و</p> <p>(د) "طرف" آسیب دیده از حادثه قهریه، وقوع آن را طبق مفاد بند ۱۵-۲، به "طرف" دیگر اطلاع داده باشد.</p> <p>۱۵-۲- اگر هر یک از "طرفین" بخواهد به یک حادثه قهریه به عنوان عامل تاخیر یا افزایش هزینه در اجرای تعهداتش به صورت جزئی یا کلی استناد کند، باید حداکثر تا ده (۱۰) "روز" پس از وقوع حادثه قهریه به صورت کتبی زمان شروع حادثه قهریه، ماهیت آن و پیش‌بینی مدت زمان تاثیر آن را به همراه دلایل تطبیق شرایط پیش آمده با شرایط حادثه قهریه درج شده در بند ۱۵-۱، به "طرف" دیگر اعلام کند.</p> <p>۱۵-۳- "طرفین" همه تلاش‌های منطقی خود را از جمله استفاده از منابع و روش‌های دیگر در تأمین خدمات، مصالح و تجهیزات مورد نیاز "پروژه" به کار خواهند برد تا از هرگونه تأخیر ناشی از وقوع حادثه‌ی قهریه ممانعت کنند و یا اثرات آن را به کمترین مقدار کاهش دهند. "طرفین" موظف هستند بیشترین تلاش خود را به کار برند تا تعهدات خود را با بیشترین توافق اجرا نمایند و مطمئن شوند که پس از پایان حادثه‌ی قهریه شرایط این "قرارداد" به حالت عادی باز می‌گردد. در صورت رعایت شرایط درج شده در این بند، هیچ یک از "طرفین" از نظر عدم ایفای هر یک از تعهداتش در صورتی که علت آن وقوع حادثه‌ی قهریه باشد، مسئولیتی نخواهد داشت.</p> <p>۱۵-۴- به فاصله هفت (۷) "روز" پس از خاتمه‌ی حادثه‌ی قهریه "طرف" ای که به وقوع حادثه‌ی قهریه به عنوان عامل تأخیر یا افزایش هزینه در اجرای تعهداتش استناد کرده است، موظف است مستندات و دلایل منطقی خود را در ماهیت تأخیر و یا افزایش</p>

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
			<p>هزینه و همچنین اثر حادثه ی قهریه در اجرای تعهداتش در این "قرارداد" را برای "طرف" دیگر ارسال کند.</p> <p>۱۵-۵- حادثه قهریه شامل "حادثه قهریه سیاسی" و "حادثه قهریه طبیعی" است:</p> <p>الف: "حادثه قهریه سیاسی" به معنی شرایطی است که نتیجه ی وقوع یکی از موارد زیر باشد و شرایط و معیارهای بند ۱۴-۱ را نیز تامین کند:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. وقوع جنگ اعلان شده یا نشده، تجاوز های مرزی، درگیری های مسلحانه و یا اقدام دشمن خارجی، انقلاب، عملیات نظامی یا غضب قدرت در داخل جمهوری اسلامی ایران یا محاصره یا تحریم جمهوری اسلامی ایران؛ ۲. آلودگی به مواد رادیو اکتیویته و یا تابش های یونیزه کننده ای که منبع آن درون کشور باشد؛ ۳. هرگونه فعل یا ترک فعل غیر موجه از طرف "دستگاه اجرایی" (توجه: باید در قرارداد تعریف شود)؛ ۴. اعتصاب های صنفی، ملی یا منطقه ای، کار در حداقل های قانونی و یا کم کاری به منظور اعتراض و یا اعتصاب به دلایل سیاسی که در داخل جمهوری اسلامی ایران اتفاق بیفتد؛ و ۵. آشوب اجتماعی، شورش، نا آرامی های داخلی، خرابکاری و عمل تروریستی. ۶. علاوه بر موارد فوق، دو مورد نیز باید در شرایط فعلی کشور در نظر گرفته شود: ۷. ملی شدن "پروژه" توسط دولت جمهوری اسلامی ایران ۸. اعمال تحریم که بر اجرا و یا بهره برداری "پروژه" تاثیر بگذارد. <p>در خصوص حادثه قهریه طبیعی و همچنین اقداماتی که در صورت وقوع حادثه قهریه باید انجام شود و تعهدات طرفین، لطفاً به ماده ۲۶ قرارداد خرید تضمینی برق مولدهای مقیاس کوچک و همچنین</p>

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
			ماده ۳۲ نشریه ۴۶۹ سازمان برنامه و بودجه رجوع شود.
	<p>شرایط عمومی</p> <p>ماده ۱۹- واگذاری و جانشینی</p> <p>۱۹-۲- "خریدار" در چارچوب قوانین و مقررات می-تواند کل یا بخشی از حقوق یا تعهدات خود در "قرارداد" را به شخص حقوقی دیگری واگذار یا منتقل کند. در چنین صورتی "خریدار" فوراً مراتب انتقال را بصورت اعلامیه به اطلاع "فروشنده" خواهد رساند و "فروشنده" نیز اطلاع از انتقال را اعلام می-نماید.</p>	<p>انتقال حقوق و تعهدات ساتبا به شخص حقوقی دیگر باید بر اساس الزام قانونی و موافقت فروشنده باشد که بدون دلیل موجه نباید مانع این انتقال گردد. بنابراین پیشنهاد می گردد که این بند از قرارداد اصلاح گردد.</p>	<p>پیشنهاد می گردد که این بند از قرارداد اصلاح گردد.</p>
	<p>شرایط عمومی</p> <p>ماده ۱۹- واگذاری و جانشینی</p> <p>۱۹-۱- "فروشنده" می تواند پس از بهره برداری تجاری از "نیروگاه" با کسب موافقت کتبی و قبلی "خریدار" کل یا بخشی از حقوق یا تعهدات خود در "قرارداد" را از طریق یک معامله واحد یا چند معامله به شخص دیگری واگذار یا انتقال دهد.</p> <p>۱۹-۳- جز در موارد پیش‌بینی شده در "قرارداد" "فروشنده" حق ندارد تمام یا بخشی از تعهدات خود تحت "قرارداد" را به دیگری واگذار کند یا انتقال دهد. "طرفین" بدین وسیله توافق می‌نمایند که "فروشنده" می‌تواند طی موافقتنامه‌های تامین مالی (که نسخه‌ای از قرارداد و مستندات آن را به "خریدار" ارائه کرده است) به "تامین کننده مالی" اجازه دهد تا در شرایط خاص اگر "فروشنده" تحت موافقتنامه‌های تامین مالی تخلف نمود، "تامین کننده مالی" اجازه داشته باشد</p>	<p>ایرادات موجود در این ماده در موارد زیر بسیار جدی است:</p> <p>الف: حق جانشینی تنها پس از بهره برداری تجاری قابل استفاده است.</p> <p>ب: جانشینی تنها برای یکبار و طبق موافقتنامه تامین مالی می تواند اعمال شود.</p> <p>ج: حق جانشینی شخص سوم به انتخاب تامین کننده مالی به رسمیت شناخته نشده است.</p> <p>با وجود این دو محدودیت، عملاً تمامی مشکلات موجود در خصوص رعایت و حفظ حق جانشینی تامین کننده مالی در قرارداد کما فی السابق معتبر می باشد. ضمن آنکه مشکلات جدیدی نیز به قرارداد اضافه شده است. به عنوان مثال حق جانشینی بانک مشروط به وقوع تخلف فروشنده در قرارداد تامین مالی شده است (۱۹-۳). در بند ۱-۳-۱۹ نیز تامین کننده مالی باید تمامی تاییدات، تعهدات و تضمین های فروشنده به خریدار را به صورت کتبی بر عهده بگیرد که بانک ها یا موسسات مالی عموماً حاضر به قبول آن نیستند و صرفاً حقوق، منافع و تعهدات را به شخص سوم منتقل می کند.</p> <p>جمع بندی: تغییرات پیشنهادی در قرارداد PPA فاصله زیادی از استانداردهای بین المللی در تعریف حق جانشینی دارد و به طور قابل ملاحظه ای از درفت قراردادی سازمان برنامه و بودجه و قراردادهای فعلی وزارت نیرو نیز انحراف پیدا کرده است. لذا پیشنهاد می شود متن مقابل بعنوان ماده ۱۹ در قرارداد جایگزین شود:</p>	<p>شرایط عمومی</p> <p>ماده ۱۹- واگذاری و جانشینی</p> <p>۱۹-۱- "فروشنده" می تواند با کسب موافقت کتبی و قبلی "خریدار"، که نباید به دلایل غیرمنطقی از آن اجتناب گردد، کل یا بخشی از حقوق یا تعهدات خود در "قرارداد" را از طریق یک معامله واحد یا چند معامله به شخص دیگری واگذار یا انتقال دهد (حق جانشینی).</p> <p>۱۹-۲- چنانچه "خریدار" در چارچوب قوانین و مقررات ملزم به واگذاری یا انتقال کل یا بخشی از حقوق یا تعهدات خود در "قرارداد" به شخص حقوقی دیگری باشد، در چنین صورتی "خریدار" فوراً درخواست انتقال را بصورت اعلامیه به اطلاع "فروشنده" خواهد رساند که "فروشنده" بدون دلایل موجه از آن مناعت نخواهد کرد.</p> <p>۱۹-۳- "تامین کننده مالی" در هر زمان "حق جانشینی" در</p>

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
	تا در "قرارداد" جانشین "فروشنده" گردد در چنین شرایطی "تامین کننده مالی" بلافاصله اطلاعیه‌ای (اطلاعیه جانشینی) مبنی بر دلیل جانشینی و تمایلش نسبت به استفاده از این حق (جانشینی) به "خریدار" می‌دهد و "خریدار" تنها برای یک بار مشروط به حصول شرایط مندرج در بندهای ذیل نسبت به تایید جانشینی "تامین کننده مالی" مخالفت نخواهد کرد.		جایگاه فروشنده در "قرارداد" را دارد. در صورتیکه "تامین کننده مالی" قصد استفاده از این حق را داشته باشد می‌بایست بدون تاخیر غیر ضروری به صورت کتبی موضوع را به اطلاع "خریدار" برساند. در این صورت کلیه حقوق و تعهدات این "قرارداد" می‌بایست از "فروشنده" به "تامین کننده مالی" یا هر شخصی که "تامین کننده مالی" مشخص می‌کند منتقل گردد.
	شرایط عمومی ماده ۲۳- تغییر در اوضاع و احوال چنانچه در هنگام اجرای "قرارداد" وضعیتی رخ دهد که ناشی از فعل یا ترک فعل "طرفین" نباشد و در حقوق "طرفین" تاثیر قابل توجهی بگذارد، بنحوی که تعادل و توازن "قرارداد"ی را بهم بزند و اجرای "قرارداد" را تا حد قابل قبولی مشکل نماید و یا اگر اوضاع و احوال تغییر یافته، اجرای "قرارداد" را در عین تلاش معقول و عرفی غیر ممکن سازد، در این صورت "طرفین" می‌توانند با توجه به اوضاع و احوال جدید از طریق مذاکره توافقات جدیدی جهت اجرای "قرارداد" بعمل آورند و در صورت عدم توافق، مورد اختلاف طبق شرایط مندرج در ماده ۱۰ شرایط عمومی "قرارداد" (حل اختلاف) حل و فصل خواهد شد.	این بند از قرارداد "طرفین" را قادر می‌سازد که در صورت تغییر در اوضاع و احوال، تغییر در "قرارداد" و حقوق و تعهدات قراردادی را تقاضا کنند. از طرف دیگر، این ماده صراحتاً بر خلاف سایر بندهای قرارداد در ماده ۱۴ (تغییر در قوانین) و ماده ۱۵ (حادثه قهریه) است. هر گونه تغییری به جز موارد پیشبینی شده در "تغییر در قوانین" و "حادثه قهریه"، می‌تواند موجب نقض حقوق، تعهدات و تبعات پیشبینی شده در "تغییر در قوانین" و "حادثه قهریه" شود. توجه شود که وقوع هر گونه شرایط حادثه قهریه و تغییر در قوانین می‌تواند به نوعی تغییر در اوضاع و احوال نیز تفسیر شود و بر اساس ماده ۲۳ مطالبه تغییر و اصلاح قرارداد شود (به عنوان مثال افزایش عوارض دولتی بر روی تولید برق تجدیدپذیر می‌تواند یک مورد تغییر در اوضاع و احوال باشد در حالیکه قبلاً طبق ماده ۱۴ به عنوان تغییر در قوانین تعریف شده است).	این ماده قطعاً موجب بروز موارد متعدد اختلاف بین "طرفین" خواهد شد که باید با مراجعه به داوری حل و فصل گردد. لذا تاکید می‌شود که باید حذف شود.

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
	شرایط خصوصی ماده ۱- سایر تعهدات فروشنده و خریدار "فروشنده" موظف است ضمانتنامه بانکی قابل قبول "خریدار" برای "دوره پیشبرد" و به مدت حداکثر شش "ماه" معادل یک در هزار هزینه احداث "نیروگاه" به "خریدار" تسلیم نماید. این ضمانتنامه باید تا پایان "دوره پیشبرد" که منجر به قطعیت "قرارداد" خواهد شد اعتبار داشته باشد. چنانچه در پایان "دوره پیشبرد"، "قرارداد" به قطعیت منجر نگردد، ضمانتنامه "دوره پیشبرد" ضبط و مراتب کتباً به "فروشنده" ابلاغ خواهد شد. پس از ضبط ضمانتنامه پروانه احداث لغو و "قرارداد" نیز فسخ خواهد شد.	الف: از آنجا که قطعیت قرارداد مشروط به تحقق تامین مالی شده است، به تبع آن، شروع تعهدات خریدار نیز به بعد از تایید قطعیت مالی قرارداد منتقل می شود. این در حالیست که فروشنده از روز اول تضمین بانکی لازم را برای پوشش تعهدات قراردادی خود ارائه می کند. لذا عملاً فروشنده تا زمان قطعیت، قرارداد خرید تضمینی قطعی و لازم الاجرا نخواهد داشت و سرمایه گذار نیز نمی تواند با یک قرارداد مشروط، مذاکره فایننس را با بانک ها آغاز کند. ب: زمان شش ماهه برای رسیدن به قطعیت مالی با واقعیات تامین مالی پروژه محور سازگاری ندارد. صرفاً زمان مورد نیاز برای بررسی طرح (Due Diligence) بیش از ده ماه زمان نیاز دارد و در شرایط فعلی ایران بدون داشتن تجربه فایننس پروژه محور و بوروکراسی زیاد سیستم بانکی داخلی برای ارائه خدمات مالی و گشایش ال سی، دوره پیشبرد طرح حدود دو سال طول می کشد. بنابراین تعیین وثیقه برای دوره شش ماه پیشبرد و با شرط فسخ قطعی در پایان شش ماه عملاً به معنی تحمیل شرایط غیرممکن به سرمایه گذار می باشد. ج: وجود یک محدودیت زمانی همراه با وثیقه بانکی عملاً سرمایه گذار را در موضع ضعیف در مذاکره با تامین کننده مالی قرار می دهد. به طوریکه با نزدیک شدن به انتهای دوره پیشبرد، برای جلوگیری از لغو قرارداد خرید تضمینی برق، نظرات بانک کاملاً غالب شده و هزینه های تامین مالی پروژه به مراتب افزایش می یابد.	پیشنهاد می شود: ۱. وثیقه بانکی دو بار و در زمان صدور مجوز اولیه ساتبا و زمان شروع دوره ساخت اخذ شود. ۲. زمان قطعیت تامین مالی از قرارداد حذف شود. ۳. دوره پیشبرد به طور منطقی و با توجه به واقعیات تامین مالی پروژه محور تعریف شود. این زمان در حال حاضر برای یک نیروگاه بادی با تامین مالی پروژه محور حدود دو سال می باشد. ۴. دوره پیشبرد قرارداد به کل دوره مجاز اضافه شود و شامل محدودیت های اعمال شده در بخشنامه وزارت محترم نیرو نباشد.
	شرایط خصوصی ماده ۱- سایر تعهدات فروشنده و خریدار : (ادامه) ۱-۲- "فروشنده" موظف است در صورت تحقق " تاریخ قطعیت قرارداد" ضمانتنامه "دوره احداث" به مدت دوره مذکور و معادل پنج در هزار هزینه احداث "نیروگاه" به "خریدار" تسلیم نماید. چنانچه در پایان "دوره احداث"، "قرارداد" به بهره برداری تجاری منجر نگردد، ضمانتنامه "دوره احداث" ضبط و مراتب کتباً به "فروشنده" ابلاغ خواهد شد پس از ضبط ضمانتنامه پروانه احداث لغو و "قرارداد" نیز فسخ خواهد شد.	وجود یک زمان قطعی برای فسخ قرارداد بدون هیچگونه دوره تنفس صرفاً ریسک پروژه را بالا می برد و هیچ کمکی به هیچ یک از طرفین قرارداد نمی کند. توضیح آنکه فرضاً فروشنده تمامی امور مربوط به پیشبرد را انجام داده است، قرارداد تامین مالی را امضا کرده است، ساخت پروژه را آغاز کرده و صرفاً در پایان دوره ساخت با یک مشکل گمرکی برای ترخیص ترانس پست بالفصل نیروگاه مواجه شود و نتواند در موعد مقرر نیروگاه را به شبکه وصل نماید. با چه منطقی قرارداد خرید تضمینی برق این نیروگاه باید در روز اول پس از دوره ساخت لغو شده و ضمانتنامه هم ضبط گردد در حالیکه مشکل پیش آمده خارج از کنترل فروشنده بوده است؟	پیشنهاد می گردد ضمن تعریف یک دوره زمانی واقع بینانه برای ساخت نیروگاه، در صورت تاخیر در بهره برداری تجاری، دوره تنفس در نظر گرفته شود. مورد در مدت قرارداد پیشنهاد شده است.

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
	<p>شرایط خصوصی</p> <p>ماده ۲- نرخ خرید انرژی الکتریکی خالص</p> <p>نرخ خرید "انرژی الکتریکی خالص" این قرارداد طبق مصوبه [شماره ۹۵/۱۴۲۷۳/۳۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۱۹] که جزء لاینفک "قرارداد" است، به ازای هر کیلووات ساعت ریال می باشد، مشروط بر اینکه "نیروگاه" با توجه به برنامه زمانبندی مطابق با بند ۷ مصوبه مذکور، به بهره برداری تجاری برسد.</p> <p>در صورت تاخیر در "تاریخ شروع بهره برداری تجاری" از بین نرخ مندرج در فوق و نرخ مصوب حاکم در زمان شروع بهره برداری تجاری، هر کدام پس از اعمال ضرایب کمتر باشد ملاک محاسبه خواهد بود.</p>	<p>عدم مشخص شدن نرخ خرید برق در صورت تاخیر در بهره برداری تجاری، ناطمینانی بزرگی را برای فروشنده و تامین کننده مالی ایجاد می کند. بر اساس تجربه های واضح داخلی و بین المللی، وقوع تاخیر پیشبینی نشده در قرارداد به دلایل غیر منتسب به فروشنده امری طبیعی و معمول می باشد. لذا نمی توان انتظار داشت که در صورت تاخیر غیر قابل پیشبینی و غیر منتسب به فروشنده، نرخ خرید انرژی الکتریکی را به صورت مجهول تعریف کرد.</p>	<p>پیشنهاد می گردد:</p> <p>یک دوره ۱۲ ماهه خارج از دوره فوق به عنوان دوره مجاز تنفس به دلایل غیر منتسب به "فروشنده" دیده شود. دقت شود که در هر صورت ضمانت بانکی برای دوره ساخت قبلاً دریافت شده و "فروشنده" هیچ علاقه ای برای ضبط ضمانتنامه نخواهد داشت.</p> <p>ب: در صورت تاخیر در "تاریخ شروع بهره برداری تجاری" نرخ خرید "انرژی الکتریکی خالص" به تناسب تاخیر هر ماه و بر اساس ضرایب از پیش تعیین شده کاهش یابد. ضریب کاهش باید به گونه ای تعریف شود که موجب غیر اقتصادی شدن پروژه نشود.</p>
	<p>شرایط خصوصی</p> <p>ماده ۲- نرخ خرید انرژی الکتریکی خالص (ادامه)</p> <p>تبصره ۴: بر اساس ماده ۳ مصوبه شماره ۵۲۳۷۵/ت/۱۵۳۴۴۰ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۱ هیئت وزیران، نرخ خرید "انرژی الکتریکی خالص" در سالهای پرداخت به صورت زیر تعدیل می شود. (ii) (به متن قرارداد رجوع شود)</p> <p>(ii) طبق نامه شماره مورخ</p> <p>فروشنده، میزان α به مقدار تعیین گردید و همچنین مطابق فرمول تعدیل منظور از شروع بهره برداری، شروع بهره برداری تجاری نیروگاه می باشد.</p>	<p>بر خلاف رویه معمول در صنعت برق کشور و سایر قراردادهای خرید تضمینی برق، پوشش تغییرات نرخ ارز و تورم در این قرارداد از ابتدای بهره برداری انجام می شود. به عبارت دیگر سرمایه گذار از زمان ابلاغ نرخ توسط مقام وزارت و در طول پیشبرد و ساخت پروژه همواره در معرض ریسک کامل نرخ ارز و تورم قرار دارد. علاوه بر این اخیراً بانک مرکزی تامین ارز مورد نیاز طرح های سرمایه گذاری، سرمایه گذاری خارجی و ... را از شمول دریافت ارز مبادلاتی خارج نموده است و عملاً سرمایه گذار با ریسک تغییرات نرخ ارز آزاد مواجه است نه نرخ ارز مبادله ای بانک مرکزی. بر این اساس در حال حاضر سرمایه گذار به طور بالافعل با ۲۰ درصد افزایش هزینه و کاهش درآمد حقیقی مواجه شده است.</p>	<p>پیشنهاد می گردد طی یک اصلاحیه، پیشنهاد تغییر این آیین نامه به هیات وزیران ارسال شود و مشابه دستورالعمل بند "و" ماده ۱۳۳ قانون برنامه پنج ساله پنجم موضوع تعدیل نرخ خرید برق نیروگاه های حرارتی توسط وزارت نیرو (تبصره ۴ بند ۱ ماده ۷ دستورالعمل مربوطه)، پوشش ریسک تورم و نرخ ارز بازار آزاد هر ساله از زمان ابلاغ نرخ خرید تضمینی برق سال ۱۳۹۵ اعمال شود. بنابراین رابطه ضریب تعدیل به صورت ذیل پیشنهاد میگردد:</p>

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
			<p>و متعاقباً پانویس تبصره ۴ ماده ۲ شرایط خصوصی قرارداد خرید تضمینی ساتبا به صورت زیر اصلاح شود:</p> <p>(ii) طبق نامه شماره مورخ فروشنده، میزان α به مقدار تعیین گردید و نرخ خرید "انرژی الکتریکی خالص" در سال های پرداخت از زمان عقد قرارداد تعدیل خواهد شد.</p>
<p>شرایط خصوصی ماده ۳- مدت قرارداد</p> <p>۳-۳- در صورتیکه تاریخ پایان "دوره احداث" که برابر با "تاریخ شروع بهره برداری تجاری" "نیروگاه" می باشد، در تاریخ تعیین شده در برنامه زمانبندی موضوع پیوست شماره ۵ تحقق پیدا نکند، در صورت درخواست "فروشنده" و موافقت "خریدار" مشروط بر آنکه مهلت مقرر در بند [۷ مصوبه شماره ۹۵/۱۴۲۷۳/۳۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۱۹] در خصوص شروع بهره برداری تجاری به تاخیر نیافتد، تاریخ فوق تغییر خواهد یافت. در صورت وقوع تاخیر بیش از نصف مدت برنامه زمان بندی در احداث "نیروگاه"، "خریدار" در خصوص خرید برق به نرخ ماده دو فوق قبل از شروع بهره برداری تجاری تعهدی ندارد و در این مدت صرفاً بهای دریافتی بابت "انرژی تحویلی" از "مدیریت شبکه" توسط "خریدار"، عیناً به "فروشنده" پرداخت خواهد شد.</p>		<p>زمانبندی ارائه شده در بند ۷ مصوبه مزبور بسیار محدود کننده بوده بطوریکه فروشنده و تامین کننده مالی را در ریسک بالا قرار می دهد. بسیاری از تاخیرات در ساخت پروژه از نوع پیش بینی نشده بوده و یا ناشی از تغییر در قوانین و مقررات مربوط به واردات، ترخیص و یا حمل باشد که خارج از کنترل فروشنده است.</p> <p>همچنین، مادامیکه که محدودیت ۱۵ و ۲۴ ماه برای پروژه های خورشیدی و بادی وجود دارد، اضافه کردن دوره تنفس به میزان نصف مدت برنامه زمانبندی صرفاً تطویل متن قرارداد بوده و هیچ تسهیل و کمک جدیدی را برای فروشنده در راستای کاهش ریسک ساخت ایجاد نکرده است. تجربه های متعدد داخلی و خارجی در پروژه های ساخت نشان می دهد که وقوع تاخیرات غیرقابل پیشبینی امری عادی بوده و نمی توان سرمایه گذار را در شرایط نااطمینانی نرخ خرید انرژی الکتریکی و یا فسخ قرارداد قرار داد.</p>	<p>پیشنهاد می شود:</p> <p>الف: دوره ساخت پروژه برای نیروگاه های بادی به ۳۶ ماه و پروژه های خورشیدی به ۲۴ ماه افزایش یابد.</p> <p>ب: یک دوره ۱۲ ماهه خارج از دوره فوق به عنوان دوره مجاز تنفس دیده شود. مشروط به آنکه نرخ خرید انرژی الکتریکی به تناسب تاخیر هر ماه و بر اساس ضرایب از پیش تعیین شده کاهش یابد.</p> <p>توجه : پیشنهاد فوق با آگاهی از این مساله است که تغییر دوره قرارداد مطابق بند الف نیازمند تغییر بند ۷ مصوبه وزارت محترم نیرو می باشد. همچنین باید توجه نمود که افزایش دوره احداث به ۳۶ ماه به اضافه ۱۲ ماه دوره تنفس عملاً موجب کاهش منافع فروشنده به دلیل کاهش دوره قرارداد از ۲۰ سال به ۱۶ سال (برای نیروگاه های بادی) می شود و از این نظر فروشنده به میزان کافی انگیزه کافی برای عدم تاخیر در بهره برداری تجاری نیروگاه را دارد.</p>

ردیف	متن ماده	شرح اشکال	پیشنهاد
	<p>شرایط خصوصی ماده ۴- فسخ قرارداد</p> <p>موارد زیر تخلف "فروشنده" محسوب شده و "خریدار" می‌تواند "قرارداد" را فسخ و "پروانه" احداث "نیروگاه" را لغو نموده و ضمانتنامه ضبط خواهد شد، مگر آنکه به تشخیص "خریدار" تاخیر پیش آمده ناشی از حوادث قهریه باشد</p>	<p>در این ماده، ماهیت قراردادی تعریف حادثه قهریه زیر سوال رفته است. به طوریکه وقوع حادثه قهریه مشروط به تایید خریدار شده است. در واقع تبعات وقوع حادثه قهریه تابع متن ماده ۱۵ شرایط عمومی این قرارداد است و نمی‌تواند مشروط به تایید خریدار باشد.</p>	<p>پیشنهاد می‌گردد عبارت به تشخیص خریدار از ماده فوق حذف گردد.</p>
	<p>شرایط خصوصی ماده ۴- فسخ قرارداد (ادامه)</p> <p>در صورت تاخیر "فروشنده" در تحقق "تاریخ شروع احداث" "نیروگاه" و "تاسیسات انتقال" به مدت بیش از سه (۳) "ماه" نسبت به تاریخ مندرج در برنامه زمانبندی موضوع پیوست شماره ۵.</p> <p>در صورت تاخیر "فروشنده" در "تاریخ شروع بهره برداری" به مدت بیش از شش (۶) "ماه" نسبت به تاریخ مندرج در برنامه زمانبندی موضوع پیوست شماره ۵.</p> <p>در صورت تاخیر "فروشنده" در "تاریخ شروع بهره برداری تجاری" به مدت بیش از نه (۹) "ماه" نسبت به تاریخ مندرج در برنامه زمانبندی موضوع پیوست شماره ۵.</p>		<p>با توجه به پیشنهادات ارائه شده در بخش های قبلی، دوره های تنفس در مواعد کلیدی این ماده باید تغییر یابد.</p>
	<p>شرایط خصوصی ماده ۴- فسخ قرارداد (ادامه)</p> <p>تبصره: در صورت درخواست "فروشنده" مبنی بر کاهش ظرفیت "نیروگاه" حداکثر تا پایان "دوره احداث"، "خریدار" پروانه احداث و "قرارداد" را بدون ضبط ضمانتنامه، اصلاح و ضمانتنامه نیز پس</p>	<p>برچیدن تجهیزات و وسایل موجود در مابقی زمین و استرداد زمین در صورتی که زمین متعلق به فروشنده یا شخص حقیقی و حقوقی خصوصی باشد، تابع قوانین جاری کشور بوده و تصمیمگیری در این خصوص کاملاً در انحصار مالک زمین و فروشنده (و در صورت یکی بودن، منحصرأ فروشنده) می‌باشد. خریدار صرفاً می‌تواند بر روی خرید یا عدم خرید برق تولیدی</p>	<p>پیشنهاد می‌گردد این ماده به صورت زیر اصلاح شود: تبصره: در صورت درخواست "فروشنده" مبنی بر کاهش ظرفیت "نیروگاه" حداکثر تا پایان "دوره احداث"، "خریدار" پروانه احداث و "قرارداد" را بدون ضبط ضمانتنامه، اصلاح و ضمانتنامه نیز پس</p>

پیشنهاد	شرح اشکال	متن ماده	ردیف
<p>از امضاء الحاقیه "قرارداد" آزاد خواهد شد. در صورتیکه زمین نیروگاه طی عقد اجاره با سازمان امور اراضی کشور تامین شده باشد، مراتب کاهش ظرفیت نیروگاه کتباً به آن سازمان اطلاع داده خواهد شد.</p>	<p>تصمیمگیری نماید. همچنین، در صورتیکه زمین متعلق به سازمان امور اراضی یا سازمان جنگل ها و مراتع کشور باشد، هر گونه اقدامی در استرداد زمین به موجب عقد قرارداد اجاره و تابع قوانین موضوعه می باشد. در این مورد، خریدار می تواند مراتب را به طور رسمی به سازمان مربوطه اطلاع دهد. علاوه بر موارد فوق، عملیات برچیدن و تخلیه زمین فرآیندی فیزیکی و مکانیکی است و زمانبندی اجرای آن تابع شرایط پروژه می باشد. لذا ریسک فسخ قرارداد و ضبط ضمانتنامه توسط خریدار در صورتیکه فروشنده در تنگنای زمانی برای شروع بهره برداری تجاری نیروگاه قرار دارد، قابل پذیرش نیست.</p>	<p>ظرفیت "نیروگاه" حداکثر تا پایان "دوره احداث"، "خریدار" پروانه احداث و "قرارداد" را بدون ضبط ضمانتنامه، اصلاح و ضمانتنامه نیز پس از امضاء الحاقیه "قرارداد" و برچیدن تجهیزات و وسایل موجود در مابقی زمین و استرداد آن، آزاد خواهد شد. در غیر اینصورت "قرارداد" فسخ و ضمانتنامه ضبط خواهد شد و "فروشنده" می تواند برق تولیدی خود را در بورس یا به متقاضیان دیگر بفروشد.</p>	